

Valvalasang

Hajit un-unana un pannimpu, nga hatu kad um-umag jajit mamalong-ag si... ji iVyanaw nga inpatawid ja payon hijajit mamalong-ag mi, on inpajaw..., inpatawid ja pay kan jakami.

Hajit osan al-algaw, hajin inggawan jajit tagu ustun Vyanaw, inggaw jas jin savyanganan Ma-atup, kin jomang nas tun Gallang. Ot kinanayon un... Ngim hajin vovoloj hiyaji, nimul-an jas kawayan tay siya kanu jijin salin ji vovoloj tay ossa-an ji ayon ja, ossa-an ji ayon jan lumnok. Kit nu lavi, ija kanu silla-an, ija iyonob tay umogyat jas jit vusul, ta kavilvilog pay yan ji mangayaw idi. Ot tunggal vigvigat nu kamaga, awad kanu jajit tagun mansagad si so-ovan ja, kad man-ap-apuy ja ta man-anijuwan ja.

Osan vigvigat kanu, inggaw osan lalaki un umu-unna un lummikna ta umoy manviling hijajit sipot ja. Ot mansagad kanu sit paway. Man-otap kanu man hijit osan kayu, inggaw kanud napintas a babbalasang, vyalasang un kokompot sijit sangan ji kayu. Ot nakigtut kanu. “Ngan jijin vyavyalasang a haji aya? Siya oton mangil-ak hiji. Ji pintas jiji!” kana kanu. Ina kanu man ajaniyon, na-ina-id jit vuvya-i, na-ina-id ji vyavyalasang. Ot haji manlilikna jajit tagu on, inis-istorya na kan jija, inum-umag na.

Ot hatun istoryan hiyatu nanvyaivyalin nga um-umag. Ot nantinatinaawid a um-umag ji on. Ngim hajin osan al-algaw, inggaw jajit mancensus un hajajit Ispanyol. Ot jumatong ja kad hiji un vovoloj, saludsujon ja kanu un kan ja, “*Como se llama a la lugar?*” Ngim naisyapul nga hajit lalakin hiyajin naka-ila si vavavalasang,¹ siyad nansaludsujan ja. Ta hat panangawat jijit lalaki, (ipagarup ja), ipagarup na nu saludsujona jit na-ila na. Ot ta aji kad pay hajit lalaki mit, uray aji jan nanka-innawatan, “Babbalasang! Babbalasang!” kana.

Ot hajajit umoy nangalas jit ngajangajan jajit luglugaron, insulat ja on nga “Balbalasang.” Ta adsana ma-amod ma-ipronounce jit uguja “babbalasang.” Ta hajin babbalasang gamin, napintas a vuvya-i ngim hajajit umoy man-alas census, insulat ja on a “Balbalasang.” Kit hajin kayun adji un kinumputan jijit osan napintas a vuvya-i, hiyaji jin inpangajan ja nga “balasang tree.” Kit hajin balasang tree, kamas nalana-an jit vi-ik jit tuvu

¹ This is how the narrator pronounced the word.

na. Ta awad sin satun. Nu awad mamiya un mamnok, un umoy ilan jin kayun haji, awad ja pay yan. Ot ummaju ja mit. Ot kamas nalana-an jit vi-ik na.

Ot siyaji jin nanga-an jijin Vya|vya|asang hin ngajan na. Ot hajin jaja-an a Vya|vya|asang, hiyaji jin adjis jin savyangan Ma-atup. Ngim gapu ta hajit osan a|a|gaw a navilog jit vyali, jummako| tun wangwang Sa|tan, jummako| pay jin lukung Ma-atup, se yom-og nan, janjani nan suv|aton jit kapon hid jaya. Kama pay hijit lukung Ma-atup. Ot umogyat jajit tagu nu amangan nu manggojay kad jalapuson jin kayu jija. Isu nga ummalis jas tun Paswa|. Ngim hatun Paswa|, *incarry* ja latta jin ngajan na un Vya|vya|asang. Isud gapu na nga “*Barangay Balbalasang*” hin satun.

Hiyaji jin naka-a|an jijin Va|vya|asang hin ngajan na nga gapus napintas a babbalasang nga kinompot sijit kayu nga mangngajan “Balasang *Tree*.” Ot, nu awad kad pay makavyasa, nu piya-on yun ponkon, asad kayu ta iyak ituju jin balasang *tree* nga siyad kinompotan jit vav|a|asang² nga siyad naka-a|an jin ngajan na un Balbalasang, un satunon, “Barangay Balbalasang.”

Recorded on December 4–5, 2006, in Kalinga, Philippines

Oral account by Barcelon Panabang

Transcription and Translation by Scott M. Saboy & Lawrence A. Reid

Assisted by Warren Panabang

Recorded and supervised by Michiyo Yoneno-Reyes

<http://www.ioc.u-tokyo.ac.jp/~yoneno/database.html>

² As pronounced by the narrator.